

TABORNIŠKE VEŠČINE

VEŠČINE ZA MČ

Ljubljana, junij 2012

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

796.54(035)

TABORNIŠKE veščine / urednik Tadej Pugelj. - Ljubljana : Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavtska organizacija, 2012

ISBN 978-961-6134-41-5

I. Pugelj, Tadej

262358272

NAVODILA ZA IZVAJANJE TABORNIŠKIH VEŠČIN

Program za mlade je dinamičen organizem, ki skuša odgovoriti na potrebe mladih, hkrati pa izpolnjevati svoje vzgojno poslanstvo. Program za mlade v Zvezi tabornikov Slovenije predstavlja kompleksen sistem povezanih delov od poslanstva, vrednot in načel preko vzgojnih prioritiet in taborniškega pristopa do področij dela in dejavnosti. Taborniške veščine predstavljajo dopolnjujoči del stopnjevanega sistema preizkušenj.

NAMEN

Namen izvajanja taborniških veščin je prispevati k:

- razvoju posameznika glede na njegove lastne želje in zmožnosti
- izkustvenemu življenju v naravi
- razvoju kompetenc za delovanje v organizaciji
- razvoju poklicne orientacije

NAČELA

Pri izvajanju veščin so pomembna naslednja načela:

- Celostni razvoj
- Vključevanje vseh elementov taborniškega pristopa (skavtske metode)
- Izbirnost, avtonomnost in odgovornost
- Povezanost z učenjem v šoli
- Poklicna orientacija

CELOSTNI RAZVOJ

Veščine vplivajo na celostni razvoj članov. Zveza tabornikov Slovenje je opredelila razvoj na šestih področjih, ki so povezani s telesnim, intelektualnim, čustvenim, socialnim, duhovnim in moralnim razvojem mladih. Veščine so tudi povezane v takoimenovane tematske niti (vsebinske povezave za različne starosti). Skozi spoznavanje narave in naravovarstvo, veščine gibanja, bivanja in prehrane v naravi, športne in družabno-kulturne dejavnosti člani razvijajo zmožnosti za udejstvovanje in razvoj družbeno aktivne vloge.

VKLJUČEVANJE VSEH ELEMENTOV TABORNIŠKEGA PRISTOPA (SKAVTSKE METODE)

Osvajanje taborniških veščin še posebej izpostavlja nekaj elementov taborniškega pristopa (skavtske metode):

- Učenje skozi dejavnost in aktivna vključenost (learning by doing);
- Stopnjevanost; v smislu vzpodbujanja želje po napredovanju;
- Vsebina povezana z odkrivanjem, spoznavanjem, spoštovanjem in zaščito Narave

IZBIRNOST, AVTONOMNOST IN ODGOVORNOST

Veščine predstavljajo izbirni del programa za mlade v ZTS. Člani jih lahko izbirajo sami. S tem avtonomno presojujejo, katera veščina jih zanima oziroma jim predstavlja izziv. Vodnik mladim pomaga pri identificiranju potencialov (potreb) in jih usmerja pri pridobivanju znanja in razvoju spretnosti. Člani so za doseganje zahtev odgovorni sami, vodnik pa načrtuje aktivnosti tako, da jim to omogoči. Pri tem lahko sodeluje s starši, šolo in drugimi akterji (npr. športna društva).

POVEZANOST Z UČENJEM V ŠOLI

Taborniški program je naravnan izkustveno, veščine pa predstavljajo pretežno razvoj spretnosti (čim več stvari preizkusiti). Za učenje in razvoj kompetentnosti torej zmožnosti nekaj narediti pa je poleg izkustva potrebno tudi znanje (kako naj opazujemo in napovedujemo vreme, če ne poznamo oblakov). Znanje (vedeti) pa člani skozi različne predmete večinoma dobijo v šoli. Vodnik lahko to znanje izkoristi kot osnovo za izvajanje dejavnosti in s tem pomembno prispeva k doseganju učnih učinkov. Tako članom na vodovih srečanjih ni potrebno podajati znanja, pač pa ga skozi dejavnost le oplemenititi.

POKLICNA ORIENTACIJA

Večin prispevajo tudi k razvoju poklicne orientacije. Poklici v povezavi z vzgojo (vzgojitelj, učitelj), naravo (gozdar, vodič po naravi), naravovarstvom (čuvaj), športom (trener, organizator športne dejavnosti, turistični vodič), kulturo, mediji in tehnologijami (novinar, fotoreporter) niso redkost. Veščine vzpodbujajo k razmisleku o interesih in razvijanju teh.

OPISI ZAHTEV VEŠČIN (STRUKTURA)

PREDLAGANA STAROSTNA SKUPINA

Gre za predlog vodniku. Ta seveda lahko presodi, da člani še ne zmorejo osvojiti veščine za predlagano starost ali da glede na zmožnosti lahko osvajajo tudi veččino na naslednji stopnji. To je še toliko bolj pomembno, če ima vodnik vod, v katerem so člani različnih starosti.

PREDHODNI POGOJI

So predvsem vezani na osnovno znanje (npr. plavanje) ali na zahteve predhodne stopnje (predhodno osvojene veščine npr. Risar skic 1 za osvajanje veščine Risar skic 2).

NAMEN

Opis čemu je namenjena veščina. Služi članom za odločitev kaj želijo doseči in vodniku za motivacijo članov in vključitev veščine za doseganje zahtev preizkušnje.

OSEBNI RAZVOJ NA PODROČJU

Opredelitev, katera področja osebnega razvoja mladih s posamezno veščino razvijamo-

POTREBNO ZNANJE/VEDENJE

Opis znanja (kaj moramo vedeti, poznati), zato da lahko izvaja aktivnosti (npr. član mora poznati geometrijo, zato da lahko vrisuje na karto). O vedenju in poznavanju se vodnik s člani pogovarja, lahko pa ga tudi preveri (test, kviz ...).

POVEZAVA S PREDMETI V OSNOVNI ŠOLI

Nakazuje možnost, da so se člani s to tematiko srečali že pri določenem predmetu. To znanje (védenje) je smiselno izkoristiti, saj ga bomo skozi praktične dejavnosti nadgradili in mu dali novo vrednost.

GRADIVO IN SPLETNI VIRI

Pripomoček za člane, da znanje pridobijo tudi izven šole; pripomoček tudi za vodnika, da pripravi vodovo srečanje ali aktivnost.

OBVEZNE IN IZBIRNE AKTIVNOSTI

Praktično delo, ki je razdeljeno na obvezne aktivnosti (potrebno opraviti vse) in izbirne aktivnosti (kjer je navedeno koliko jih mora opraviti).

TABORNIK/TABORNICA, KI JE OSVOJILA VEŠČINO

Opredelitev zmožnosti (kompetenc) na podlagi osvojene veščine (kaj sem zmožen sedaj narediti).

KDO LAHKO VEŠČINO PRIZNA

Za vse starosti do GG, 4. stopnja je to vodnik, saj neposredno organizira in spremlja delo članov.

ČASOVNI OKVIR

Oprelitev, koliko časa (okvirno) člani potrebujejo, da osvojijo veščino (npr. en mesec, pol leta, celo leto...). Pomembno tudi za vodnika za programiranje. Tudi letni čas.

NASVET VODNIKU

Praktični nasveti vodniku za programiranje (povezava z dejavnostmi kot so mnogoboj, letno taborjenje/zimovanje, izleti...) in pomoč članom pri osvajanju veščin.

NADGRADNJA ZNANJA Z VEŠČINAMI V VIŠJI STAROSTNI SKUPINI

Predlog, katere veščine se po vsebinskih nitih med seboj nadgrajujejo; kot ideja in motivacija članom za osvajanje veščin v naslednjem letu.

VEŠČINE ZA MEDVEDKE IN ČEBELICE

Starostna skupina:

MČ, 1. stopnja

- Ljubitelj živali
- Poznavalec ognjev
- Poznavalec morja
- Izletnik
- Gibalček
- Sankač
- Rešilko 1
- Pevec

Ljubitelj živali

Predlagana starostna skupina: MČ, 1. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

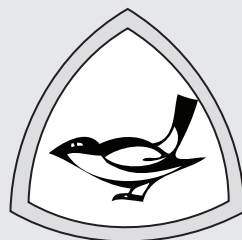
Razviti pozitiven odnos do narave, spoznati različne živali in njihov način življenja.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna razliko med divjimi in domačimi živalmi;
 - pozna različne vrste ptic, vretenčarjev (ni treba poznati izraza vretenčar!), žuželke in drugih drobnih živali;
 - ve, da v naših bivališčih živijo živali, ki jim je to okolje življenjski prostor (niso mišljene domače živali);
 - ima spoštljiv odnos do živega (ne ubija in ne muči nobenih živali);
 - ve, kdo so divji sorodniki nekaterih domačih živali;
 - ve, da so gozd, travnik, gore ... zelo pomembni življenjski prostori, in da smo ljudje v naravi obiskovalci, zato med obiski ne smemo motiti prebivalcev s kričanjem in divjanjem;
-

Gradivo in spletni viri:

- Ljubljanski živalski vrt:
http://www.zoo.si/pages/zoo_ljubljana.php
- Natura 2000, »zavarovana« območja narave:
<http://www.natura2000.gov.si/>
- Spletna stran Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, DOPPS-a: www.dopps-drustvo.si
- Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj. Povezave »Prijatelji narave«, »Ogrožene vrste«, »Zavarovana območja«.
www.umanotera.org/index.php?node=42
- WWF, World wildlife fund, mednarodna stran:
<http://www.panda.org/>
- 1000 idej za naravoslovce

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- uporabi preproste ključne in slikovne priročnike za določanje izbrane skupine živali (ptice, školjke, žuželke).
- našteje 5 slovenskih ogroženih živali in ve, v katerem delu Slovenije živijo;
- na vodovem izletu ali drugem sprehodu v naravo poišče sledi različnih živali (ne le stopinje).
- od blizu (lahko tudi z lupo) opazuje pajka, suho južino, deževnika, vrtnega polža, mokrico in še katero izmed živali, ki jih lahko ujame in opazuje, ne da bi žival poškodoval. MČ te živali nariše.
- poišče in zapiše, katere živali (poleg domačih) živijo v stanovanju ali taborniški sobi.

Izbirne aktivnosti (najmanj 3):

- z vodom ali družino obišče živalski vrt; če je le mogoče, s strokovnim vodstvom.
- na vodovem srečanju vod naredi ptičjo krmilnico, jo polni in opazuje ptice.
- z vodom naredi plakat o najbolj ogroženih živalih v Sloveniji.
- sestavi zgodbo o najljubši živali. V njej naj opiše tudi njene lastnosti.
- ima domačo žival in skrbi zanjo.
- obišče opazovalnico in skupaj z odraslim (biolog, lovec, gozdar) opazuje živali.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veččino:

- razvije pozitiven odnos do živali
- zna opazovati živali v naravnem okolju

Kdo lahko prizna veččino: Vodnik

Časovni okvir:

MČ naj veččino osvaja preko celega leta, saj je vsebine veliko.

Nasvet vodniku:

Veščino naj opravijo vsi člani voda. Vodnik se lahko za večjo skupino (MČ družina ali skupen izlet s še kakšnim vodom) dogovori v živalskem vrtu za vodeni ogled.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Mladi naravoslovec (MČ, 2. stopnja)

Poznavalec ognjev

Predlagana starostna skupina: MČ, 1. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Znati pravilno postaviti in zakuriti ogenj, uporabiti vžigalice, izbrati primeren material (drva) in pri tem varovati naravo pred požari.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna elemente gorenja (požarni trikotnik; vnetljiva snov, kisik, toplota);
- pozna nekaj vrst ognjev: piramida, pagoda, zvezdni ogenj, strešni ogenj;
- zna uporabiti vžigalice in jih pravilno shranjevati;
- ve, da je potrebno ogenj pred odhodom vedno pogasi z zemljo, vodo, peskom ali ilovico, da ne pride do požara;
- ve, da nikoli ne sme pustiti nezavarovanega ognja;
- ve kako ravnati ob lažjih opeklinah;
- ve, kako pravilno ukrepati v primeru, da pride do požara (tel. številka gasilcev ...).

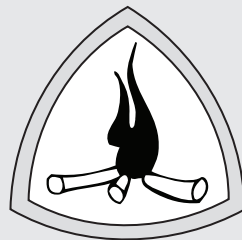
Gradivo in spletni viri:

- Rupko Godec: Življenje v naravi, Partizanska knjiga, Ljubljana 1972
- Tabornikov priročnik, ZTS, Ljubljana 1988
- Mnogoboji, ZTS, Ljubljana 2008

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- pripravi ognjišče in zavaruje okolico;
- izbere pravi material za ogenj (gneздо in tri plasti); razloži lastnosti posamezne skupine materiala;
- postavi piramidni ogenj

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

- preden zakuri ogenj, si pripravi sredstvo za gašenje;
- ga prižge s čim manj vžigalicami;

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- postavi še dva druga ognja poleg piramide;
- prižge ogenj s pomočjo lupe;
- oživi ogenj, ko je od njega ostala le še žerjavica;
- na taborjenju skrbi za večni ogenj.
- naredi maketo večih vrst ognjev

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- zna postaviti in varno zakuriti ogenj (piramido)

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko član osvoji v enem mesecu. Lahko pa jo osvaja tudi dlje, odvisno od aktivnosti, ki si jih izbere. Osvajanje veščine je tudi priprava za udeležbo na mnogoboju (panoga Kurjenje ognjev).

Nasvet vodniku:

Vodnik naj poskrbi za dodatno varnost (kljub temu, da se predvideva, da zna za osnovno varnost poskrbeti tudi član, ki osvaja veščino).

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Robinzon (MČ, 3. stopnja)

Poznavalec morja

Predlagana starostna skupina: MČ, 1. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznati morje kot življenjsko okolje za rastline in živali in kaj jih ogroža.

Potrebno znanje/védenje:

- ve, zakaj je morje slano, zakaj je slanost koristna in zakaj škodljiva
 - ve, da se iz morja pridobiva sol in pozna način pridobivanja (soline)
 - pozna osnovne vrste morskega rastlinstva in živalstva (alge, plankton, korale, školjke, ribe, sesalci, mehkužci ...)
 - pozna nevarne in strupene morske živali v našem morju
 - ve, kaj povzroča onesnaženost morja
-

Gradivo in spletni viri:

- Naravoslovna slonica: <http://www.modrijan.si/slv/Solski-program/Solski-program/Naravoslovna-solnica>
 - Muzej solinarstva: <http://www2.arnes.si/~kppomm/frames/soline.htm>
 - Akvarij v Piranu: <http://www.aquariumpiran.com/>
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- predstavi 5 različnih živali značilnih za naše morje ostalim članom voda
- pokaže, kako se enega od predmetov, ki se uporablja v morju spere s sladko vodo; razloži, zakaj je to potrebno
- obišče akvarij, soline ali ribarnico

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

- iz školjk, prazni morskih polžjih hišic izdeluje nakit, ropotuljice, okvirje za slike...
- izdelava voščilnice iz "prešanih" alg
- opiše, kako ribiči lovijo ribe
- skupaj z ostalimi člani voda, ki opravljajo to večino izdelava algarij

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a večino:

- pozna morje in živali, ki prebivajo v in na/ob njem.

Kdo lahko prizna večino: Vodnik

Časovni okvir:

Član lahko osvoji večino v enem mesecu.

Nasvet vodniku:

Vodnik naj poskrbi, da bodo člani predstavljali različne živali. Za izdelavo nakita lahko vodnik poprosi vodnike iz obalnih rodov.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Ribič, Opazovalec neba (MČ, 3. stopnja)

Izletnik

Predlagana starostna skupina: MČ, 1. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznati izlet kot obliko dejavnosti, na kateri krepijo telo, spoznavajo in varujejo naravo ter spoznavajo domovino.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna pravilno hojo navkreber, navzdol, premore med hojo, enakomerno hojo za najslabšim hodcem,...
 - se zna zaščititi pred soncem in slabim vremenom,...
 - pozna pravila varovanja narave (hoja po poteh, narave je za opazovanje, vse odpadke odnesem v dolino,...)
 - pozna bonton obnašanja v avtobusu, na vlaku, na cesti in v naravi
 - pozna pravilno opremo za izlet v naravo (obutev, obleka, nahrbtnik, prva pomoč)
 - pozna pomen uživanja hrane in tekočine na izletu
-

Gradivo in spletni viri:

- Kristan, S. (1993). V gore ...: izletništvo, pohodništvo, gornišтво. Radovljica: Didakta
 - Stritar, U., Stritar, A. (1998). Z otroki v gore: družinski izleti. Ljubljana: Sidarta
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- na vodovo srečanje prinese nahrbtnik z vso opremo za enodnevni izlet (vključno z obutvijo);
- na vodovem srečanju napravi seznam jedi in pijače, ki bi jo vzel na izlet (pove tudi zakaj).
- opravi 5 krajših izletov v okolici svojega doma (vsaj 30 minut hoje), si ogleda naravne, kulturne ali zgodovinske znamenitosti, ki so pomembne za njegov

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

kraj. O znamenitostih poroča na vodovem srečanju.

- opravi 2 daljša izleta (vsaj 2 uri hoje) od katerih je en v okviru družine MČ ali rodu

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- zbira žige (planinski vrhovi)
- naredi foto album z izleta
- napiše dnevnik izleta (blog) in ga da uredniku glasila za objavo,

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- izlete v naravo izkoristijo za sprostitev, druženje in spoznavanje narave.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščina se izvaja vsaj eno leto. Veščina se izvaja na vodovih sestankih, na vodovih ali rodovih izletih ter na taborjenju. Prizna se tudi izlete, ki jih je član opravi s starši.

Nasvet vodniku:

Izlete naredite zanimivejše tako, da jim dodate vsebino (lov na lisico, preprosta skica, lov za zakladom...)

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Robinzon (MČ, 3. stopnja), vodič po kraju (MČ, 4. stopnja)

Gibalček

Predlagana starostna skupina: MČ, 1. stopnja

Predhodni pogoji:

NI pogojev

Namen

Izboljšati izboljšujejo gibalne in funkcionalne sposobnosti: skladnost (koordinacijo) gibanja, moč, hitrost, gibljivost, natančnost, ravnotežje, splošno vzdržljivost.

Potrebno znanje/vedenje:

- pozna pojme orientacije v prostoru: naprej, nazaj, gor, dol, vstran, levo, desno
 - pozna pravilno telesno držo
 - pozna osnovne higienske navade, še posebej tiste, povezane s športno vadbo
 - pozna osnovna načela varnosti v telovadnici, na igrišču, v bazenu, na snegu in pohodu
-

Gradivo in spletni viri:

- Marjanovič Umek L., Zupančič M. (2001): Psihologija otroške igre: Od rojstva do vstopa v šolo. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
 - Videmšek, M., Strah, N., Stančević, B. (2001). Igrajo se skupaj. Fakulteta za šport. Ljubljana
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- posnema najrazličnejše predmete, živali, pojave in pojme v naravi,
- izraža svoje občutke in razpoloženja z gibanjem
- ravna z različnimi pripomočki: žoge, kolebnica, loparji
- premaguje različne naravne ovire: preskok jarka, prestop hloda, plazenje pod oviro, plezanje preko ovire, hoja po deski (ravnotežje)

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Športna vzgoja

- sodeluje v štafetni igri z elementi tekov, skokov in metov, prevalov naprej...
- sodeluje v štafetni igri žogo z elementi podajanja, kotaljenja, ciljanja, brcanja...
- meče žogice ali žvižgača z mesta v cilj in daljino,
- pleše na različno glasbo ali zraven plesa pojejo (npr. v krogu, v koloni, bansi).

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- obvlada naravne oblike gibanja

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko člani osvojijo na nekaj vodovih srečanjih v naravi.

Nasvet vodniku:

Vodnik naj preko te veščine pri otrocih vzpodbudi željo po gibanju. Tudi sicer naj z vodom čim več časa preživi zunaj na igrišču ali v naravi.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Smučar (MČ, 2. stopnja), Kolesar, Rolar, Drsalec (MČ, 3. stopnja)

Sankač

Predlagana starostna skupina: MČ, 1. stopnja

Predhodni pogoji:

Zaželeno je, da ima član svoje sani.

Namen

Naučiti se varno uporabljati in vzdrževati sanke.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna nastanek ter uporabo vprežnih in vlečnih sani skozi zgodovino;
 - pozna primerno zaščitno opremo (obvezna čelada);
 - pozna nevarnosti in pravila obnašanja na sankališču in jih tudi upošteva;
 - ve, da so na sankališču običajno tudi smučarji in ve kako se gibljejo;
 - ve, kje je njegovemu domu najbližji hrib, kjer se sankajo otroci;
 - ve, kako se pravilno vzdržuje in shranjuje sani.
-

Gradivo in spletni viri:

- Osnove sankanja na naravnih progah. Gregor Habjan, 1999
-

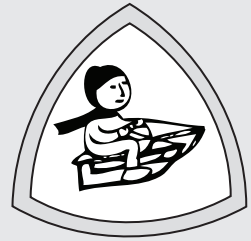
Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- pokaže znanje spuščanja s sanmi in obvladovanja sani (smer, hitrost, zavoj, ustavljanje,...)
- opazuje in je pozoren na druge sankarje
- pokaže ustrezno sankarško opremo
- sodeluje pri pripravi in ureditvi sankališča

Izbirne aktivnosti (vsaj 1):

- sodeluje v igrah na saneh (slalom, lovljenje s sanmi,...)
- udeleži se vodovega/družinskega/rodovega izleta ali zimovanja rodu

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Športna vzgoja

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- se zna pravilno in varno sankati

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko člani osvojijo po nekaj vodovih srečanjih in udeležbi na sankoškem izletu.

Nasvet vodniku:

Veščina se izvaja na vodovih sestankih, na vodovem ali rodovem sankoškem izletu ter na zimovanju. Za osvajanje veščine se lahko vodnik dogovori tudi s starši, ki na sankoškem izletu preverijo zahteve.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Smučar (MČ, 2. stopnja), Kolesar, Rolar, Drsalec (3. stopnja)

Rešilko1

Predlagana starostna skupina: MČ, 1. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Seznaniti se s prvo pomočjo ter znati pomagati sebi in drugim pri manjših nezgodah.

Potrebno znanje/védenje:

- ve, kaj je prva pomoč;
 - ve, kako in kaj se poroča o nezgodi (npr. vodniku ali staršem);
 - pozna številko centra za obveščanje
 - ve, kaj je v kompletu prve pomoči
 - ve kako postopati v primeru padca iz višine (možnost poškodbe hrbtenice)
 - ve, da če je možno poškodovanca ne pusti samega (eden vedno ostane pri njem)
-

Gradivo in spletni viri:

- Pomagam prvi; Prešernova družba
 - Prva pomoč: doma, na delu in v prostem času; Ljubljana, Cankarjeva založba, 1993
 - Michael Webb: Prva pomoč, Ljubljana, DZS 1998
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- v vodu s pomočjo vodnika zaigra poročanje o nezgodi;
- v vodu s pomočjo vodnika zaigra klic na center za obveščanje;
- sestavi svoj komplet PP in razloži zakaj se določene stvari uporabljajo;
- pokaže, kako se pravilno oskrbi manjše odrgnine in praske.
- pokaže, kako se pravilno oskrbi opekline (npr. opekline prsta)

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

- pove, kaj mora narediti pri udarcu z glavo (možnost pretresa možganov)
- na sočlanu pokaže, kako se uporablja trikotna (taborniška) ruta pri obvezovanju dlani in stopala.
- pokaže, kako se pravilno ravna pri krvavitvah iz nosu.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- ve kaj je prva pomoč in kaj mora narediti v primeru nezgode.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Na vodovem sestanku se seznanijo s teorijo, potem pa praktično izvajajo veščino celo leto na vodovih sestankih, akcijah in doma.

Nasvet vodniku:

Medvedki in čebelice naj aktivno sodelujejo in pomagajo sebi in drugim članom v vodu na vseh taborniških akcijah. Ne pozabite na komplet prve pomoči na vsaki vodovi akciji.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Rešilko 2 (MČ, 3. stopnja)

Pevec

Predlagana starostna skupina: MČ, 1. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Privzgojiti veselje za petje. Naučiti se nekaj taborniških pesmi.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna glasbene pojme: skladba, skladatelj, pevski zbor, zborovodja, pesem, kitica, inštrument, orkester, dirigent, ljudska in umetna pesem, pesmarica, glasbeni spored, glasbena pravljica, glasbena prireditev, koncert
 - pozna nekaj glasbenih inštrumentov in jih zna prepoznati po zvokih
 - pozna ljudska in Orffova glasbila
-

Gradivo in spletni viri:

- Tam ob ognju našem (I.-V.), Novo mesto 1977,1978
 - Mira Voglar: Kako približamo otrokom glasbo, Ljubljana
 - Tristo narodnih, CZ, Ljubljana 1979
 - Zapijmo - taborniška pesmarica, RMV, Trst 1979, 1980
 - Pesmarica naših pesmi, CZ, Ljubljana 1980
 - Zmaga Kumer: Ljudska glasbila in godci, Slovenska matica, Ljubljana 1983
 - Otrokove ustvarjalne igre, Dopisna delavska univerza Univerzum, Ljubljana 1984
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- zna zapeti himno medvedkov in čebelic;
- zna zapeti še 5 otroških pesmic (vsaj eno ob spremiljavi kitare);
- na izletu prepozna različne zvoke narave (šumenje potoka, ptičje petje...);

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Glasbena vzgoja

- zna zapeti doživeto; upošteva glasno, tiho in počasnejše, hitrejšje izvajanje;
- na vodovem srečanju izdelava preprost instrument.

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- z zvoki in gibanjem ponazorijo različne živali
- naredi vodovo pesmarico in vadijo izbrane pesmi
- na taborjenju se nauči kakšno lokalno ljudsko pesem
- ritmično izreka otroška besedila, izštevanke in uganke
- skupaj z drugimi člani zapoje na taborniški prireditvi

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- razvije veselje do petja pesmi

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Člani lahko veščino osvojijo v nekaj mesecih.

Nasvet vodniku:

Petje naj bo stalnica srečanj in drugih akcij članov voda. Pesmico lahko zapojete na začetku ali koncu vsakega vodovega srečanja.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Igralec (MČ, 3. stopnja)

VEŠČINE ZA MEDVEDKE IN ČEBELICE

Starostna skupina: MČ,
2. stopnja

- Poznavalec dinozavrov
- Kmetovalec 1
- Mladi naravoslovec
- Plavalec 1
- Smučar
- Redoljub

Poznavalec dinozavrov

Predlagana starostna skupina: MČ, 2. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznati življenje dinozavrov in ločiti med izmišljenimi in resničnimi dejstvi o njihovem življenju. Razvijati njihov domišljjski svet.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna pomembnejša obdobja razvoja Zemlje in ve, kdaj so živeli dinozavri;
- pozna vsaj 6 vrst dinozavrov, njihovo velikost, način življenja in prehranjevanja;
- ve, da so dinozavri izumrli davno, preden se je razvil človek;
- ve, da so bili dinozavri plazilci, ki ležejo jajca;
- Pozna še kakšno živalsko vrsto, ki je izumrla ali je tik pred izumrtjem.
- Povezava s predmeti v osnovni šoli: Spoznavanje okolja

Gradivo in spletni viri:

- Johnson: 500 zanimivosti, ki jih lahko izveš o živalih. Tehniška založba Slovenije, 2006.
- Johnson: Otroška enciklopedija dinozavrov. Karantanja, 2004.
- Dinozavri (4 knjige: Mesojedci, rastlinojedci, V morju, Na nebu). zbirka Svetilnik, Grlica, 2004.

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- prebere ali pregleda poučno knjigo o dinozavrih in se o njej pogovarja v vodu
- prebere zgodbo o dinozavrih in se z vodom pogovori o tem, kaj je v zgodbi lahko resničnega, in kaj se nikakor ni moglo zgoditi

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

- iz gline/plastelina izdelava kipe dinosavrov

Izbirne aktivnosti (vsaj 1):

- nariše plakat, na katerem predstavi življenje dinosavrov
- skupaj z vodom si ogleda dokumentarni film o dinosavrih
- v muzeju/živalskem vrtu obiše delavnico o dinosavrih

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- razume razvoj živih bitij na zemlji (da vrste nastajajo in izumirajo)

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Gre za lažjo veščino, ki jo lahko MČ osvoji v hladnejšem delu leta, ko je manj možnosti za aktivnosti v naravi.

Nasvet vodniku:

Zgodbe o dinosavrih so predvsem za mlajše medvedke zelo zanimive. Njihovo radovednost lahko izkoristimo, da se o njih še kaj naučijo in ločijo med resničnim in izmišljenim. O dinosavrih obstaja zelo veliko bogato ilustriranih otroških priročnikov, ki jih lahko vod skupaj pregleduje in prebira.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Poznavalec živali (GG, 1. stopnja)

Kmetovalec 1

Predlagana starostna skupina: MČ, 2. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznati življenje na kmetiji, živali, ki živijo na kmetiji, in glavne kmetijske pridelke. Naučiti se nekaj kmečkih opravil in pridelovati hrano.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna živali, ki živijo na kmetiji (govedo, konji, svinje, ovce, koze, kokoši, race, gosi, kunci). Ve, kako imenujemo samice, samce in mladiče posameznih živali, kje živijo, s čim se hranijo in za kaj jih na kmetiji gojijo;
 - pozna nekaj glavnih poljščin (pšenica, krompir, koruza, sladkorna pesa, hmelj ...), vrtnin (solata, paradižnik, korenje, buče, zelje, fižol, grah, špinača ...) in sadnega drevja (jablane, hruške, breskve, češnje, slive, trta);
 - ve, kateri je najpomembnejši kmetijski pridelek na območju, kjer živi. Ve tudi, za kaj se ga uporablja;
 - pozna nekaj strojev in orodja, ki ga kmetje uporabljajo pri delu na kmetiji;
 - pozna kozolec in ve, da je slovenska posebnost.
-

Gradivo in spletni viri:

- Forne: Na polju in na vrtu. Tehniška založba Slovenije, 1998.
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- obišče kmetijo in si jo ogleda. Pomaga kmetu pri lažjih kmečkih opravilih (npr. grabljenje trave ali krmljenje goveda)
- izbere eno vrsto zelenjave, ki jo posadi ali poseje v vrtiček ali cvetlično korito in zanjo skrbi
- pripravi si jed iz zelenjave ali sadja, ki ga je dobil pri kmetu, kupil na tržnici ali sam vzgojil

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

- prebere zgodbo o življenju na kmetiji v starih časih

Izbirne aktivnosti (najmanj 3):

- pomaga kmetu pri spravilu sena, pobiranju krompirja ali drugih pridelkov, krmljenju živali, ličkanju koruze.
- ogleda si sadovnjak in pomaga pri obiranju sadja
- pomaga na trgatvi grozdja
- obišče čebelarja in si ogleda čebelnjak in pridobivanje medu
- obišče tržnico in si ogleda, katero zelenjavo, sadje in druge kmetijske pridelke prodajajo kmetje
- prespi na seniku

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- spoštuje kmetovalce in jim zna pomagati pri delu
- zna pripraviti jed iz zelenjave ali sadja

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Velik del veščine je mogoče opraviti med letom v nekaj mesecih, lahko pa tudi na letnem taborjenju (obisk bližnjega kmeta).

Nasvet vodniku:

Veščina je še posebej velik izziv za mestne otroke, ki jim življenje na kmetiji ni poznano. Zato je pomembno, da jim to veščino približamo in predstavimo kot zelo zanimivo.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Zeliščar 1 (MČ, 4. stopnja)

Mladi naravoslovec

Predlagana starostna skupina: MČ, 2. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Razviti pozitiven odnos do narave, spoznati različne živali in njihov način življenja.

Potrebno znanje/védenje:

- ve, kaj je potrebno, da rastline rastejo
- pozna vrtno, poljske in gozdne rastline
- ve, koliko časa potrebujejo rastline, da vzklijejo in zrastejo do »odrasle« rastline
- pozna zaščitene rastline
- ve, zakaj ločeno zbiramo odpadke in kaj je reciklaža
- pozna osnovna pravila varstva narave

Gradivo in spletni viri:

- J. Wood, Clint Twist, Charles Darwin in potovanje z ladjo Beagle, Kres, 2009
- T. Kokalj, Cvetkova gmajnica, Ljubljana: Kmečki glas 2001

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- v lonček ali v bližnjem parku posadi eno rastlino
- na sprehodu v naravi opazuje rastline v različnih letnih časih
- prebere kakšno zgodbo o znanstveniku Charlesu Darwinu: njegovemu življenju in raziskovanju
- naredi herbarij in ga predstavi ostalim članom voda
- pravila varstva narave predstavi svojim staršem

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- udeleži se pogozdovanja ali urejanja parka/ domačega vrta in posadi svoje drevo

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

- udeleži se zbiralne akcije starega papirja ali drugih surovin, ki jih lahko recikliramo
- obišče vrtnarijo, drevesnico ali botanični vrt

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- s svojim čutom in ravnanjem prispevajo k ohranjanju narave.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino naj člani osvajajo pretežen del leta.

Nasvet vodniku:

Veščina je namenjena razvoju odnosa do narave, zato naj vodnik temu posveti še posebno pozornost.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Opazovalec neba (MČ, 3. stopnja), Prijatelj gozda, Zeliščar 1, Eko policaj (MČ, 4. stopnja)

Plavalec 1

Predlagana starostna skupina: MČ, 2. stopnja

Predhodni pogoji:

Potrebno je preveriti, če se je član predhodno udeležil plavalnega tečaja (ponavadi v prvem razredu OŠ).

Namen

Razviti občutek sproščenosti in varnega počutja v vodi. Razviti veščine gibanja po in pod vodo.

Potrebno znanje/védenje:

- se zaveda, da brez zraka človek ne more živeti (nevarnost utopitve v vodi).
 - pozna vsaj prsni plavalni slog
 - pozna pravila obnašanja v vodi in na obali;
 - pozna nevarnosti deroče vode;
 - pozna rastline in živali ob vodi in v njej;
-

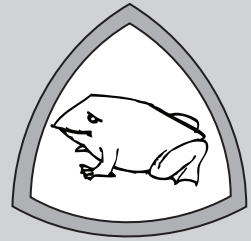
Gradivo in spletni viri:

- Kapus, V., Štrumbelj, B. (2001): Plavanje: učenje in osnove biomehanike: slovenska šola plavanja za novo tisočletje: učbenik za učence – študente, učitelje – profesorje, trenerje in starše. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport
 - Kapus, V. (2004). Reševanje iz vode, aktivna varnost in prva pomoč: slovenska šola reševanja iz vode. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport
 - Praznik, K., Črešnar, M. (2001). Plavanje: osnove učenja plavanja. Velenje: Plavalni klub
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- Opravi naslednje vaje v vodi:
 - drsi po vodi;
 - potopi glavo pod vodo in izdihuje v vodo;
 - v poljubnem slogu preplava 25 metrov;

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Športna vzgoja

- pokaže položaj za počivanje (mrtvak);
- pokaže pravilen skok v vodo;
- iz globine 1 m prinese manjši predmet.

Izbirne aktivnosti:

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- se lahko varno kopa v mirni vodi, ki ni višja od lastne višine

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščina člani lahko osvojijo v nekaj mesecih. Praktično jo izvajamo na vodovem ali rodovem izletu na bazenu ali na letnem taborjenju.

Nasvet vodniku:

Ob obisku bazena ali na kopališču na reki/jezeru/morju zagotovite dovolj usposobljenih spremljevalcev za zagotovitev varnosti.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Plavalec 2 (GG, 1. stopnja)

Smučar

Predlagana starostna skupina: MČ, 2. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Naučiti se osnov smučanja. Dobiti veselje za bivanje v naravi v zimskem času.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna pravilno dolžino smuči za svojo starost;
 - pozna in uporablja pravilno opremo (čelada je obvezen del smučarske opreme);
 - pozna in upošteva FIS pravila obnašanja na smučišču;
 - pozna načine vzdrževanja in hranjenja smučarske opreme.
-

Gradivo in spletni viri:

- Jakomin, D., Pišot, R. (1997). Od prvih korakov na snegu do zavojev (Videoposnetek). Koper: samozaložba.
 - Pišot, R., Murovec, S., Gašperšič, B., Sitar, P. Janko, G. (2000). Šola smučanja 2000+. Ljubljana: SZS, Zveza učiteljeve in trenerjev smučanja Slovenije.
 - Pišot, R., Videmšek, M., Videmšek, D. (2004). Smučanje je igra. Ljubljana: Združenje učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije.
 - Videmšek, D. Gašperšič, B., Videmšek, M. (2000). Varno in igraje na smuči. Ljubljana: ZUTS Slovenije
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- sam si namesti smuči, palice, smučarske čevlje in čelado;
- pokaže pravilno vstajanje, obračanje in vzpenjanje po hribu na različne načine;
- pokaže vijuganje s pomočjo klinastege zavoja in klinastih lokov;
- prevozi poligon z različnimi zahtevami (vijuganje,

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Športna vzgoja

počep, skok, zaustavljanje);

- pokaže rabo vlečnic in sedežnic v spremstvu odrasle osebe.

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- sodeluje pri igrah na snegu, pri katerih uporabljamo smuči;
- napravi obrambni zid in se gre ciljanje s kepami;
- skupaj s člani voda napravi iglu.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veččino:

- se zna varno smučati po manj zahtevnih smučarskih progah

Kdo lahko prizna veččino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko člani osvojijo v nekaj mesecih.

Nasvet vodniku:

Če je možno, naj praktične zahteve vodnik izvede na smučarskem izletu; primerno je tudi smučarsko zimovanje. Vsekakor pa lahko preizkus napravijo tudi na bližnjem hribu. Če veččino osvaja le nekaj članov, lahko preizkus sposobnosti zaupamo tudi staršem.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Alpski smučar (GG, 1. stopnja)

Redoljub

Predlagana starostna skupina: MČ, 2. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Razviti pravi odnos do dela, navajati na red in disciplino, skrbeti za higieno in zdravje.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna zakone MČ
 - pozna taborniške vrednote – kaj je taborniku vredno, pomembno
 - razume osebnostne značilnosti; vestnost, točnost in natančnost in razume, zakaj so to zaželene značilnosti
 - razume, zakaj je potrebno poslušati vodnika (zunanja avtoriteta)
 - Povezava s predmeti v osnovni šoli:
-

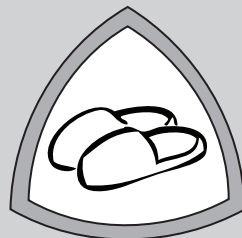
Gradivo in spletni viri:

- F. Milčinski, Skavt Peter, ZTS 2010
 - R.B. Powell (BiPi), Skavt; navodilo za vzgojo dobrih državljanov, ponatis avtoriziranega prevoda iz leta 1932, ZTS 2009
 - Bonton za otroke / [napisal Tomaž Škorjanc ; ilustriral Matjaž Schmidt], Ljubljana : Domus, 2001
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- prebere knjigo Skavt Peter in vodovem srečanju predstavi, kako je bil Peter redoljuben
- v vodu predstavi, kaj zanj pomeni tretji zakon MČ: MČ je prizadeven tabornik;
- na vodovem srečanju pokaže, kako se pospravi majico, pulover in hlače
- po vsakem vodovem srečanju poskrbi, da je prostor za njim pospravljen
- na taborjenju

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

- vsak dan pospravi šotor; oblačila in obutev ter posteljo; če imajo na taborjenju ocenjevanje šotorov mora dobiti vsak dan oceno vsaj 9 (od 10)
- vsak dan poskrbi za lastno higieno (umivanje rok, obraza in zob)
- opravi vsej eno dežurstvo v kuhinji (pomivanje posode, pospravljanje miz...)

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- ima razvit čut za red in disciplino.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino člani osvajajo preko celega leta vključno s taborjenjem.

Nasvet vodniku:

Vodnik naj člane vzpodbuja k vestnosti in redoljubnosti in jih za to pohvali in občasno tudi nagradi.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Veščina nima nadgradnj, je pa pomembno, da te osebnostne značilnosti razvijamo preko celotnega obdobja MČ.

VEŠČINE ZA MEDVEDKE IN ČEBELICE

Starostna skupina: MČ, 3. stopnja

- Ribič
- Opazovalec neba
- Robinzon
- Kolesar
- Rolar 1
- Drsalec
- Rešilko 2
- Igralec
- Zbiralec

Ribič

Predlagana starostna skupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Namen

Naučiti se ravnati z ribiško opremo in spoznati veščine ribolova v rekah in morju.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna glavne družine rib, pozna ribe, ki so prisotne v našem morju
 - ve, kje živijo posamezne vrste rib
 - pozna vrste rib, ki jih jemo
 - pozna osnovni ribiški pribor
 - pozna različne vabe
 - pozna različne načine sladkovodnega in morskega športnega ribolova
-

Gradivo in spletni viri:

- Anne Civardi in Fred Rashbrook, Vse o ribolovu : Preprosta navodila za ribolov in pripravo ribolovnega pribora, Murska Sobota : Pomurska založba, 1991
 - Taki smo pač lovci : ribič in lovec po treh celinah / Miro Rak ; uredila Zora Tavčar, Celovec : Mohorjeva založba, 1990
-

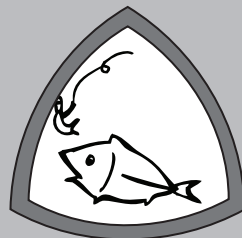
Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- prepozna vsaj 5 vrst sladkovodnih/morskih rib v akvariju, ribarnici
- pokaže privezovanje trnka na laks, nastavljanje plovca in nameščanje uteži (svinca)
- pokaže uporabo ribiške palice (na reki, jezeru ali morju)
- obišče športnega ribiča (sladkovodnega ali morskega) in z njim preživi nekaj ur na ribolovu

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- pripravi vabo za ribolov (lovljenje kozic, nabiranje rakcev, črvov, školjk, uporaba hrane – kruh, koruza ...) in z laksom in trnkom z obale ulovi ribo
-

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

- očisti ribo (odstrani luske in drobovino)
- spozna poklic ribiča

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veččino:

- pozna veččine ribolova

Kdo lahko prizna veččino: Vodnik

Časovni okvir:

Člani lahko veččino osvojijo v nekaj mesecih.

Nasvet vodniku:

Pri navezovanju trnka na laks, mora biti ta brez zalusti, saj ga je pri vbodu v prst zelo težko odstraniti. Trnek naj bo zapičen v plutovinast zamašek ali radirko. Če uporabimo svinčene uteži, naj bodo te oblite v gumo ali plastiko. Morebitnemu obisku ribiškega čuvaja naj vodnik razloži, da gre pri aktivnosti zgolj za prikaz uporabe ribiške palice in ne ribolov (to velja za reke in jezera). Vodnik naj poskrbi za obisk ribičev na morju ali športnega ribiča. Pri tem se lahko poveže s kakšno ribiško družino, ki deluje v bližini.

Nadgradnja znanja z veččinami v višji starostni skupini:

Čolnar (GG, 1. stopnja)

Opazovalec neba

Predlaganastarostnaskupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Vzbuditi zanimanje za opazovanje neba in dogajanja na njem. Spoznati nočno nebo in nekaj osnov o našem osončju.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna razliko med zvezdami in planeti;
 - pozna planete našega osončja in ve, da krožijo okrog zvezde imenovane Sonce;
 - ve, kako je nastal planet Zemlja
 - ve, da Luna kroži okrog Zemlje in sama ne sveti;
 - ve, da je sonce vir energije, ki omogoča življenje na Zemlji;
 - ve, zakaj zvezde migetajo in zakaj so planeti na nebu videti enako veliki kot zvezde;
-

Gradivo in spletni viri:

Pavle Kunaver (1956), Nebo nad nami, Ljubljana: Mladinska knjiga

Razvojspretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- opazuje nočno nebo in na njem prepozna Veliki voz in zvezdo Severnico. Pokaže še vsaj 3 ozvezdja (zna jih pokazati s snopom svetlobe iz svetilke);
- na nočnem nebu poišče premikajoče objekte in jih poimenuje (letalo, satelit, meteorit – imenovan tudi utrinek);
- opazuje luno(z daljnogledom) in komentira njeno površje
- opiše, na kakšen način je človek prišel na luno (kdaj in kako)
- redno spremlja članke s področja astronomije (revija

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

Tabor...)

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- iz knjižnice si izposodi kakšno zvezdno karto ali knjigo, ki opisuje zvezde (npr. kakšno od Pavla Kunaverja, predvojnega skavta)
- prebere zgodbo o Zvezdici zaspanki (ali si ogleda gledališko predstavo);
- obišče planetarij (npr. <http://www.teleskop.si>)

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- pozna osnovne pojave na nočnem nebu in se zna orientirati po zvezdah

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko člani opravijo v nekaj mesecih.

Nasvetvodniku:

Nočni del opazovanja neba je najlažje opraviti na taborjenju ali zimovanju. Lunin mrk (če je ob primerni uri) lahko vod izkoristi za večerno vodovo srečanje in skupno opazovanje dogajanja.

Nadgradnjaznanja z veščinami v višjistarostniskupini:

Vremenoslovec (MČ, 4. Stopnja), Astronom (GG, 3. Stopnja)

Robinzon

Predlagana starostna skupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Razviti občutek za samostojno življenje in iznajdljivost v naravi. Razviti pogum, spretnost, potrpežljivost, vztrajnost in druge lastnosti, ki jih je imel Robinzon.

Potrebno znanje/védenje:

- zna izkoristiti materiale, ki mu jih ponuja narava in zna iz njih narediti lok, orodje, ležišče ...
 - zna postaviti bivak z dvema šotorkama;
 - pozna potne znake po katerih se lahko orientira v naravi
 - pozna načine iskanja vode v naravi (konfiguracija terena, sestava tal...)
 - pozna postopek enostavnega filtriranja vode.
-

Gradivo in spletni viri:

- Daniel Defoe: Življenje in čudovite prigode pomorščaka Robinsona Crusoja; Karantanija, Ljubljana 1994
 - R. Godec, G. Guzej, I. Lavrenčič: Izleti in taborjenja, MK, Ljubljana 1950
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- prebere knjigo Daniela Defoja: Robinzon
- s pomočjo ostalih članov izdelava bivak iz dveh šotork
- izdelava lok in puščico in z njo strelja v tarčo
- izdelava kopje in ga skuša vreči čim dlje
- na ognju si speče hrenovko, v žerjavici pa krompir

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- napravi ležišče iz priročnega materiala

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Spoznavanje okolja

- izdelava enostavne sončne uro
- naredi preprost filter za vodo
- naredi leseno orodje
- splete košaro
- naredi Robinzonov koledar

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- je sposoben preživeti en dan in eno noč v naravi

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko član osvoji v enem mesecu večinoma v pozno spomladanskem ali poletnem času.

Nasvet vodniku:

Čer je možno, naj člani v času izvajanja praktičnih dejavnosti prespijo na prostem.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Uporabnik noža (MČ, 4. stopnja)

Kolesar

Predlagana starostna skupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Član mora imeti svoje kolo, ki je opremljeno po pravilih o cestnem prometu.

Namen

Naučiti se varno voziti kolo in upoštevati prometna pravila.

Potrebno znanje/védenje:

- Ve, kako mora biti opremljeno kolo in za kaj so posamezni deli;
 - Ve kakšna je prava kolesarska oprema (čelada);
 - Pozna prometne znake, ki jih mora pri vožnji s kolesom upoštevati;
 - Pozna ulice in ceste v svoji okolici in ve, katere so še posebej nevarne, oz. mora biti na njih še posebej previden;
 - Ima redno vzdrževano kolo.
-

Gradivo in spletni viri:

- Kovač. T., (2001): Za varnost mladih v prometu [Elektronski vir]: 60 iger z zvočno podlago in fotografijami, simulacije vožnje v križiščih, testi za kolesarski izpit, prometni znaki in predpisi: UMT cop.
-

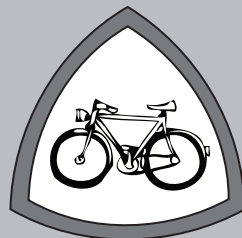
Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- pokaže varno in preudarno vožnjo kolesa (ustavljanje, zavijanje, vožnja z eno roko in nakazovanje smeri, poznavanje prometnih znakov);
- pripravi se za opravljanje kolesarskega izpita (v OŠ);
- z vodom se udeleži krajšega izleta po domačem kraju.

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- z vodom gre na enodnevni kolesarski izlet.
 - s starši gre na kolesarski izlet, na katerem s kolesom prevozijo vsaj 7 km.
-

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Športna vzgoja

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- varno vozi svoje kolo ob upoštevanju prometnih predpisov.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko član opravi v enem do dveh mesecih.

Nasvet vodniku:

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Vodič po kraju (MČ, 4. stopnja), Vodič po terenu (GG, 1. stopnja)

Rolar 1

Predlagana starostna skupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Naučiti se varno rolati.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna in uporablja zaščitno opremo (ščitniki za dlani, komolce, kolena in čelada);
 - pozna pravila obnašanja pri vožnji z rolerji;
 - pozna nekaj iger na rolarjih;
 - pozna več vrst športnega udejstvovanja na rolerjih (hokej, hitrostno rolanje...).
-

Gradivo in spletni viri:

- Smide, K., (2005): Rolanje: sproščeni in vitki: zabava na osmih kolesčkih: z nasveti za začetnike: Delo Revije
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- pokaže, kako se pravilno namestiti rolerje
- pokaže drsalni korak
- pokaže, kako se zaustavi z nožno zavoro
- pokaže, kako se pravilno shrani in vzdržuje rolerje
- sodeluje na spretnostnem tekmovanju z rolarji (poligon)

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- z vodom se udeleži krajšega izleta po naselju
 - S starši gre na izlet, na katerem z rolarji prevozi vsaj 5 km
-

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- se zna varno rolati.

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Športna vzgoja

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino izvajamo v obdobju vsaj enega meseca. Veščina se izvaja na vodovih sestankih in na vodovem ali rodovem izletu po naselju.

Nasvet vodniku:

Člani, ki osvajajo veščino Rolar lahko v zimskem času osvajajo tudi veščino drsalec. Veščina rolar je primerna tudi za spoznavanje s tekom na smučeh.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Rolar 2 (GG, 1. stopnja)

Drsalec

Predlagana starostna skupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Naučiti se drsati na umetnih in naravnih drsališčih.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna osnovno opremo in oblačila za drsanje;
 - pozna pravila obnašanja na drsališču in ob njem;
 - pozna več vrst športnega udejstvovanja na drsalkah (hokej, umetnostno drsanje, hitrostno drsanje);
 - Pozna osnovna pravila hokeja na ledu
 - pozna nevarnosti naravnih drsališč in načine, kako preveriti trdoto ledu;
 - pozna znake in nevarnosti podhladitve ;
 - zna pravilno vzdrževati drsalke.
-

Gradivo in spletni viri:

- Drsanje / Jože Biber, Ljubljana : Šolski center za telesno vzgojo, 1968
 - Drsanje na razredni stopnji osnovne šole : diplomsko delo / Maruša Stanovnik
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- Si sam namesti drsalke
- pokaže drsalni korak
- pokaže ustavljanje na drsalkah,
- naredi počep, lažji poskok,
- razloži, kaj je potrebno storiti, če pride do vdora ledu.

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- s člani voda odigra hokejsko tekmo na ledu
- enkrat tedensko (eno zimsko sezono) obiskuje

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Športna vzgoja

pokrito drsališče

- obišče prireditev v umetnostnem drsanju
- obišče hokejsko tekmo

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- zna varno drsati na naravnem ali umetnem ledu

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko člani osvojijo v enem do dveh mesecih.

Nasvet vodniku:

Vodov sestanek lahko izvedete na brezplačnem drsališču, ki so postavljeni v večini mest, ponavadi ob večjih nakupovalnih središčih. Če vodnik ne zna drsati, lahko najame učitelja drsanja.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Alpski smučar (GG, 1. stopnja)

Rešilko 2

Predlagana starostna skupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Član mora imeti osvojeno večino Rešilko 1. Lahko so zahteve predhodne stopnje vključene v večino Rešilko 2.

Namen

Nadgraditi znanje prve pomoči z znanjem oskrbo ran in lažjih poškodb.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna nevarnosti ran (izkrvavitev, okužba...) ter kako jih preprečiti;
 - pozna osnovne principe imobilizacije;
 - ve, kako ukrepati, če se nekomu vrti in ga boli glava zaradi aktivnosti na soncu;
 - kaj storiti, če se nekomu pri jedi zatakne hrana.
 - pozna, kakšne bolezni prenašajo klopi;
 - ve, da je potrebno pred skokom v vodo preveriti globino;
 - kaj so to omrzline in opekline ter kako ukrepati v okviru prve pomoči;
 - ve, do česa lahko pride pri piku ose ali čebele in kaj pri ugrizu kače ter kako ukrepati v okviru prve pomoči.
 - ve, kako se pravilno shranjujejo zdravila;
-

Gradivo in spletni viri:

- Pomagam prvi; Prešernova družba
 - Prva pomoč: doma, na delu in v prostem času; Can-karjeva založba, Ljubljana 1993
 - Michael Webb: Prva pomoč, DZS, Ljubljana 1998
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- pokaže, kako se pripravijo priročna nosila;
 - pokaže kako poviti koleno in gleženj;
-

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

- pokaže kako se uporablja termometer;
- pokaže kaj storiti, če se nekemu pri jedi zatakne hrana.
- pokaže uporabo trikotne rute pri imobilizaciji zloma koželjnice.
- naredi nosila s pomočjo dveh palic in šotorke.
- Pokaže uporabo trikotne rute pri povezovanju glave.
- Sestavi svoj komplet PP in ga nosi s seboj na vodove in rodove izlete.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- zna nuditi prvo pomoč za lažje poškodbe.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Na dveh vodovih sestankih se seznanijo s teorijo, potem pa praktično izvajajo veščino celo leto na vodovih sestankih, akcijah in doma.

Nasvet vodniku:

Člani naj aktivno sodelujejo in pomagajo sebi in drugim članom v vodu na vseh taborniških akcijah. Praktične stvari večkrat ponovite in obnovite. Ne pozabite na komplet prve pomoči na vsaki vodovi akciji.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Bolničar 1 (GG, 1. stopnja)

Igralec

Predlagana starostna skupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznati igro in razviti čut za nastopanje.
Otresti se treme in biti pogumen na odru.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna nekaj gledaliških izrazov (kulisa, scena, kostum, režiser, oder ...)
 - pozna nekaj filmskih zvrsti in nekaj znanih filmskih igralcev, koga ki je za svojo igro dobil oskarja
 - pozna nekaj vrst gledališč (lutkovno, senčno, drama, opera ...)
 - ve, da z veliko vaje in vztrajnosti lahko pridobi tudi samozavest
-

Gradivo in spletni viri:

- MČ strani revije TABOR, letniki 05/06, 06/07 in 07/08
 - Na odru, scenografija in ličenje; Monica Martí in Isabel Sanz, 2003
 - Otrokove ustvarjalne igre; Tehniška založba Slovenije 2006
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- sam ali z vodom obišče gledališko predstavo; po možnosti se dogovori tudi za obisk zakulisja
- naredi plakat – lepljenko; izrezki slik najljubšega igralca/igralke in predstavi na vodovem srečanju
- vsaj dvakrat nastopi sam ali v skupini na taborniških prireditvah (taborni ogenj, proslava za starše, rodova čajanka ...)

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- S člani, ki osvajajo večino igralca ali samostojno:

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Slovenščina

- pripravi kratko igrano predstavo, kjer sami izdelajo kulise in kostume/maske (lahko tudi lutke ali senčno gledališče)
- si ogleda risani/animirani film (v kinu) in potem na vodovem srečanju predstavi glavne like
- se udeleži pustnega karnevala in si ogleda, kako so narejene pustne maske

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- zna samozavestno nastopati pred drugimi

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščina se opravlja preko celega leta in potrdi na taborjenju ali zimovanju.

Nasvet vodniku:

Za izvajanje veščine se lahko izkorigsti pustni čas.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Zabavljač (GG, 2. stopnja)

Zbiralec

Predlagana starostna skupina: MČ, 3. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Z zbiranjem različnih predmetov razvijati svojo sistematičnost in urejenost.

Potrebno znanje/védenje:

- ve zakaj zbiramo različne predmete
 - ve na kakšen način jih urejamo
 - ima urejeno zbirko z nekega področja: znamke, denar, razglednice, našitki, prtički, pločevinke, značke, nalepke, časopisne izrezke na določeno temo ...;
-

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Gradivo in spletni viri:

Romeo Štrakl (2009), The Who : zgodba o zbirateljstvu, Maribor : Subkulturni azil

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- na vodovem srečanju predstavi svojo zbirko, ki mora vsebovati najmanj 30 različnih predmetov (30 različnih znamk, razglednic...). Bolj podrobno predstavi 10 predmetov iz svoje zbirke, ki so po njegovem mnenju najbolj pomembni. Pove, zakaj so zanj pomembni in kje jih je dobil;
- članom voda razloži:
 - zakaj se je odločil za zbiranje;
 - kdo ga je navdušil za zbiranje;
 - kdaj je pričel z zbiranjem;
 - kako se je lotil urejanja zbirke;
 - kako misli dopolnjevati svojo zbirko;

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

- kako velika bi lahko bila njegova zbirka čez tri leta;

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- obišče muzej in se seznani z različnimi muzejskimi zbirkami - o tem poroča na vodovem srečanju;
- seznani se s poklicem kustosa/kustosinje v muzeju;
- pripravi razstavo svoje zbirke za rod ali širše;
- o svoji zbirki napiše krajši članek za rodovo glasilo;

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veččino:

- zna sistematično in pregledno zbirati določene predmete

Kdo lahko prizna veččino: Vodnik

Časovni okvir:

V kolikor MČ zbira neke predmete že dalj časa, je mogoče veččino osvojiti v zelo kratkem času (enem do dveh tednih). V nasprotnem primeru naj osvajanje veččine traja vsaj dva meseca oziroma toliko časa, da bo zbral dovolj predmetov v svoji zbirki.

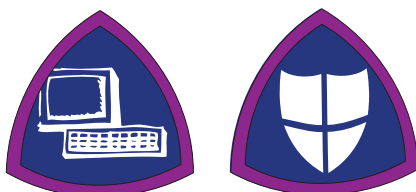
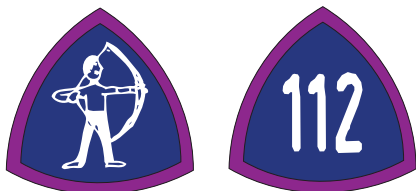
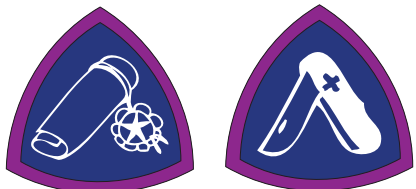
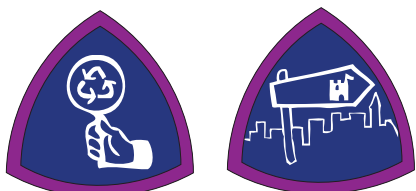
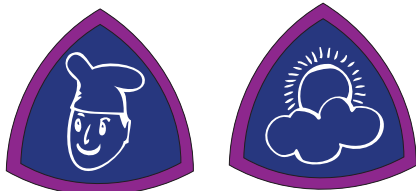
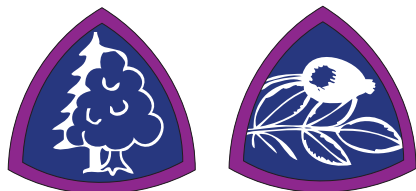
Nasvet vodniku:

Vodnik naj članom razloži, da mora zbirka imeti nek pomen – zakaj zbirajo določene predmete, iz kod izhajajo. Naj člani ne zbirajo nekih predmetov samo zato, da imajo neko zbirko, ki nima pomena.

Nadgradnja znanja z veččinami v višji starostni skupini:

Vodov kronist (GG, 1. Stopnja)

VEŠČINE ZA MEDVEDKE IN ČEBELICE

Starostna skupina: MČ,
4. stopnja

- Prijatelj gozda
- Zeliščar 1
- Kuhar začetnik
- Vremenoslovec
- Eko policaj
- Vodič po kraju
- Partizanski kurir
- Uporabnik noža
- Lokostrelec 1
- Civilna zaščita
- Uporabnik računalnika
- Moj grb

Prijatelj gozda

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Zaželeno je, da član predhodno osvoji veččino Mladi naravoslovec (MČ, 2. stopnja)

Namen

Spoznati gozd kot življenjski prostor mnogih organizmov. Naučiti se prepoznavati najpogostejša gozdna drevesa in rastline v gozdni podrasti, nekaj pogostih gob in živali. Naučiti se primerno obnašati v gozdu.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna različne vrste gozdnih dreves (prepozna jih po listih in plodovih);
 - pozna rastline, ki spomladi zacvetijo na gozdnih tleh;
 - pozna gozdne ptice, živali gozdnih tal;
 - ve, kaj ljudje nabiramo v gozdu za hrano in drugo uporabo;
 - ve, da ne sme nabirati in uživati gozdnih plodov in gob brez nadzora odraslih, saj jih lahko zamenja za katere izmed strupenih rastlin ali gob;
 - ve, da je gozd zelo pomemben življenjski prostor, in da smo ljudje v gozdu obiskovalci, zato med obiski ne smemo motiti gozdnih prebivalcev s kričanjem in divjanjem po gozdu.
-

Gradivo in spletni viri:

- Mayer & Schwegler: Katero drevo je to. Narava, 2005.
- Kayser: V gozdu in na travniku. Tehniška založba Slovenije, 1999
- Tarman: Vrtec v Gozdu. Državna založba Slovenije, 1999.
- Zbirka Sprehodi v naravo: Listavci, Iglavci, Jagodnice. Cankarjeva založba.
- Informacije o učnih poteh so na spletni strani: <http://www.naturaz000.gov.si/>

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Naravoslovje in tehnika

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- Vsaj trikrat obišče in raziskuje gozd (enkrat spomladi, enkrat poleti ali jeseni in enkrat pozimi).
 - Zimski gozd: opazuje listnata in iglasta drevesa pozimi, poišče plodove na grmih gozdnega roba in spozna, da so pozimi hrana različnim živalim, (lahko tudi) opazuje in se uči prepoznavati sledi živali v snegu in opazuje ptice v gozdu.
 - Zgodnjepomladanski gozd: opazuje in se nauči prepoznati rastline, ki cvetijo na gozdnih tleh (vsaj 8 vrst), opazuje olistanje dreves – kje vsako leto zrastejo nove vejice in listi.
 - Poletni ali jesenski gozd: nauči se prepoznavati drevesa po listih in plodovih (vsaj 5 različnih vrst). Spozna živali gozdnih tal in jih opazuje pri premikanju (živali previdno prenesemo na veliko belo površino – npr. rjuho – in jih od blizu opazujemo).
- Obišče eno izmed gozdnih učnih poti. (Nasvet: obisk poti lahko štejem kot obisk gozda iz prejšnje zahteve. Po gozdni učni poti ga vodi vodnik ali drug starejši tabornik, ki ima veliko znanja o gozdu, ali pa skrbnik učne poti);
- Po izbiri nabere borovnice, kostanj (v gozdu), gozdne jagode, robidnice, šipek, drnulje (na gozdnem robu) in iz njih pripravi jed ali pijačo. (Nasvet: zelo pomembno je, da vodnik zelo natančno pozna, kaj nabira z vodom, da ne pride do zamenjav s strupenimi rastlinami. Če vodnik ni dovolj izkušen, poišče pomoč.)
- Pozna gozdnega klopa in ve, kako se ga pravilno odstrani. (Klopa si natančno ogleda z lupo, ko ga najdemo na katerem od tabornikov, ali pa ga skušamo ujeti na belo rjuho, ki jo vlečemo po grmovju na gozdnem robu)

Izbirne aktivnosti (najmanj 3):

- naredi zbirko listov in plodov gozdnih dreves in grmov;
- pozimi v gozdu poišče sledi živali v snegu in s sledenjem poti živali (npr. zajcev, raznih ptic in glodalcev) poišče njihova skrivališča ali mesta, kjer so se hranile. S pomočjo literature ugotovi, katere sledi je našel. Sledi nariše v taborniški zvezek in zapiše njihovo velikost;
- Izbere drevo, ki ga opazuje skozi vse leto in si riše ali zapisuje spremembe;
- izdelava odtise lubja s pomočjo lista in voščenske. Opiše razlike med drevesnimi vrstami;
- ponoči obišče gozd ter tiho posluša in opazuje gozdne prebivalce, ki so aktivni ponoči.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- pozna gozd in se v njem počuti domače

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Zahteve veščine moramo razporediti preko celega leta, saj član spozna gozd v vseh letnih časih. Del praktičnih zahtev je mogoče opraviti na letnem taborjenju in zimovanju.

Nasvet vodniku:

Vodnik z vodom spozna gozd, ki uspeva v okolici domačega kraja, zato se bo vsebina veščine med različnimi predeli Slovenije razlikovala. Vodnik naj vzpodbudi člane, da osvojijo to veščino, saj naj bi taborniki poznali življenje v gozdu, ker se v njem veliko zadržujemo.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Poznavalec gozda, Zeliščar 2, Stezosledec (GG, 1. stopnja)

Zeliščar 1

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Zaželeno je, da član predhodno osvoji večino Kmetovalec 1 (MČ, 2. stopnja).

Namen

Spoznati uporabne rastline za prehrano in zdravje. Naučiti se, da sme nabirati le tiste, ki jih res dobro pozna in jih zna pravilno uporabiti, ter vedno pod nadzorom odraslih.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna uporabna zelišča in njihovo uporabo (prava kamilica, meta, bezeg, lipa, šipek, materina dušica ...);
 - ve, katere dele rastlin lahko nabiramo za uporabo;
 - ve, kje sme nabirati zelišča, da so uporabna (ne ob cestah in parkih);
 - ve, da sme nabirati le zelišča, ki jih dobro pozna, ker obstaja nevarnost zamenjave z neužitnimi ali strupenimi zelišči.
 - pozna simptome pri zastrupitvi s hrano in kaj je potrebno v takem primeru storiti
-

Gradivo in spletni viri:

- Kovač: Zelišča male čaravnice. Državna založba Slovenije, 2002.
 - Kayser: V gozdu in na travniku. Tehniška založba Slovenije, 1999.
 - Bohinc: Slovenske zdravilne rastline. Mladinska knjiga 1983.
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- nabere vsaj tri različna zelišča in iz njih skuha čaj;
- nabere zelišča in jih posuši ter pravilno shrani;
- izdelava sirup iz bezgovih cvetov;
- predstavi najpomembnejše predstavnike strupenih

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Naravoslovje in tehnika

rastlin, ki jih lahko zamenjamo za užitne;

- predstavi, kaj je potrebno storiti pri zastrupitvi s hrano.

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- prebere vsaj 5 zgodb o Čarovnici Lenčki;
- izdelava sirup iz smrekovih vršičkov;
- nabere zelišča, ki jih uporabi pri kuhanju na taborjenju (materina dušica, origano);
- v lončkih ali na vrtu vzgoji nekaj zelišč;
- nabere borovnice, gozdne jagode, maline ... in iz njih pripravi sladico.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- Pozna nekaj rastlin za prehrano in zdravje in jih zna tudi uporabiti.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Zahteve veščine moramo razporediti preko pomladi in poletja. Velik del praktičnih zahtev je mogoče opraviti na letnem taborjenju.

Nasvet vodniku:

Vodnik naj navduši člane voda za opazovanje in spoznavanje rastlin. Njihova uporabnost je pri tem dodatna motivacija. Zelo pomembno je, da se člani naučijo, da je večina rastlin neužitnih ali celo strupenih, zato se jih ne sme uporabljati brez nadzora.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Zeliščar 2 (GG, 1. stopnja)

Kuhar začetnik

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznati osnovne vrste živil in jih znati pravilno uporabljati. Znati si sam pripraviti nekaj najbolj osnovnih obrokov.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna osnovne vrste živil in jih razporediti v prehrambeno piramido
 - ve, kako se shranjuje različne vrste živil; ve, da se živila pokvarijo in zakaj
 - pozna osnovne začimbe in njihovo uporabo – sol, poper, sladkor, česen ...
 - ve, kako se je treba lotiti priprave hrane: najprej prebere celoten recept, si pripravi pripomočke in vse sestavine, ki jih potrebuje
 - pozna osnovne kuhinjske pripomočke in ve, kako se jih pravilno uporablja – zajemalka, kuhalnica, nož ...
 - pozna higienski red v kuhinji; ve, da si mora pred delom v kuhinji umiti roke
 - ve kako pri kuhanju varčuje z energijo (velikost posode, pokrovka...)
 - ve, zakaj se posoda pomiva s toplo vodo
 - ve, da se električnih gospodinskih aparatov ne sme uporabljati v bližini vode
-

Gradivo in spletni viri:

- Tabornikov priročnik, ZTS, 2003
 - revija Tabor, rubrika Kosobrinovi pripravki
 - spletna stran <http://kulinarika.net/>
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- samostojno pripravi zdravo malico za enodnevni izlet
-

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Družba

- pripravi jed po receptu, ki vsebuje vsaj 5 sestavin
 - sestavi enostavni večdnevni jedilnik za zimovanje/taborjenje in pri tem upošteva osnovne skupine živil
 - zamesi testo za twist in ga speče na ognju
 - pokaže pravilno rabo različnih vrst kuhinjskih nožev in drugih kuhinjskih pripomočkov
-

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- pokaže kako se olupí krompir in nareže čebula
 - na taborjenju/zimovanju vsaj 2 dni pomaga kuharju pri pripravi obrokov
 - samostojno pripravi sladico in jo prinese na vodovo srečanje
 - po vonju prepozna nekaj vrst začimb in ve, zakaj se uporabljajo
-

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- zna pripraviti zdrav obrok
-

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Član osvaja veščino en mesec oziroma odvisno od izbranih aktivnosti. Osvajanje veščine lahko traja tudi dalj časa s prekinitvami.

Nasvet vodniku:

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Kuharski vajenec (GG, 2. stopnja)

Vremenoslovec

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznavati vreme in vremenske pojave kot pomemben del naravnega okolja.

Potrebno znanje/védenje:

- ve kaj je vreme
 - ve kaj je roža vetrov
 - pozna nekaj vremenskih pojavov in ve kako nastanejo (oblaki, dež, toča, sneg); pozna v katerih obdobjih so katera bolj izrazita;
 - pozna nevarnosti nevihte in močnega vetra
 - pozna razliko med vremenom in podnebjem
 - pozna značilnosti podnebja v katerem živi (temperatura, oblačnost, vetrovi)
-

Gradivo in spletni viri:

- Neukamp, Ernst, Oblaki in vreme : spoznajmo vremenske pojave, V Ljubljani : Cankarjeva založba, 2000
 - Vreme / Margaret Hynes ; [prevedla Urška Pajer, Tržič : Učila International, 2011
 - Nevarno vreme / H. Michael Mogil, Barbara G. Levine, Ljubljana : Mladinska knjiga, 2011
 - Vremensko društvo ZEVS: www.zevs.si
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- našteje nekaj vremenskih pojavov in kako ti vplivajo na naše življenje;
- opiše, kaj je potrebno storiti (česa se je potrebno izogibati) pri nevihti s strelo in toči;
- en mesec redno spremlja podatke o vremenu in vremensko napoved (na radiu, TV, spletu);
- preučuje obnašanje živali pred spremembami vre-

Osební razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Naravoslovje in tehnika

mena v lokalnem okolju in o ugotovitvah poroča na vodovem srečanju.

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- en mesec spremlja temperaturo zraka in na vodovih srečanjih poroča ali ta pada ali raste;
- v obdobju treh mesecev izmeri količino padavin
- obišče starejšega prebivalca kraja in se z njo pogovori o spremembah vremena (kako je bilo nekoč in kaj je sedaj drugače).

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- na podlagi opazovanja vremena planira svoje aktivnosti v naravi.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino član lahko opravi v nekaj mesecih.

Nasvet vodniku:

Če je kje v bližini (ali na šoli) vremenska postaja, naj se vodnik dogovori in organizira ogled (npr. mentor geografije na OŠ, Urad RS za meteorologijo ...).

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Meteorolog (GG, 2. stopnja)

Eko policaj

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Zaželeno je, da član predhodno osvoji večino Mladi naravoslovec (MČ, 2. stopnja)

Namen

Spoznati, da lahko s svojim ravnanjem varuje okolje in Naravo, da je to odgovornost vseh, in da je to pomembno za življenje na Zemlji v prihodnosti.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna različne vrste odpadkov in ve, kako jih pravilno ločevati
 - ve, kako lahko varčuje z energijo in vodo (ugašanje luči, zapiranje pip, zapiranje vrat in oken...)
 - ve, da človek s svojimi izpusti CO₂ prispeva k globalnemu segrevanju ozračja in podnebnim spremembam
 - ve, da človek s svojimi dejanji ogroža nekatere rastlinske in živalske vrste
 - pozna primere težav s pitno vodo v različnih delih sveta
-

Gradivo in spletni viri:

- Slovensko društvo za energetske ekonomiko in ekologijo: Energetski pregled doma, delovni list za učence OŠ http://www.se-f.si/uploads/Z5/73/Z5737-hs3igirfTHCPUarg/dl_pregled_doma.doc, 16. 12. 2007
- Snaga, javno podjetje: <http://www.jh-lj.si/snaga>, zavihki Ločeno zbiranje odpadkov in ostali. 16. 12. 2007
- Ekošola v Sloveniji, projekt EU pri okoljevarstvenem izobraževanju <http://www.drustvo-doves.si/es/>, 10. 12. 2007
- Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj. Povezave "Podnebne spremembe", "Ekohiša" in podobno. <http://www.umanotera.org/index.php?node=116>

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Družba, Naravoslovje in tehnika

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- na zimovanju/taborjenju poskrbi, da ostali taboreči ločujejo odpadke; predstavi tudi pomen ločevanja. V dogovoru z lokalno skupnostjo član tudi »sledi« odpadkom do zbiralnice odpadkov (da jih tam ne zmešajo skupaj)
- na kratke razdalje (do šole, na vodovo srečanje, v trgovino ...) se odpravi peš, s kolesom ali javnim prevoznim sredstvom in ne z avtomobilom (idejo predstavi tudi staršem)
- z vodom ugotovi, kaj vse v ozračje izpušča CO₂; vsak član naredi svoj »ogljčni odtis« (<http://www.umanotera.org/index.php?node=263>)

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- doma začne ločeno zbirati odpadke (če doma tega še ne počnejo)
- naredi načrt trimesečnega varčevanja z viri, ga udejani in o rezultatih (spremembah v osebnem obnašanju/ravnanju) poroča ostalim članom voda
- poišče in ostalim članom voda predstavi različne načine pridobivanja pitne vode
- z vodom izdelava zbirni koš za nevarne odpadke; člani voda dalj časa zbirajo baterije, kartuše in druge nevarne odpadke ter jih nato odnesejo v zbirni center za odpadke

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- ravna z naravnimi viri gospodarno
- skrbi za čim manjši vpliv na naravno okolje

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko član osvoji v treh mesecih. lahko v kombinaciji z zimovanjem/taborjenjem.

Nasvet vodniku:

Vodnik se lahko dogovori s predstavniki slovenskega društva za energetske ekonomiko in ekologijo (piši na: info@se-f.si) za izvedbo delavnice o porabi energije.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Varuh planeta (GG, 1. stopnja), Morjevarstvenik (GG, 2. stopnja)

Vodič po kraju

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Poznati okolico v kateri živi, razviti sposobnost orientiranja in opazovanja okolice v kateri živi.

Potrebno znanje/védenje:

- dobro pozna kraj v katerem živi (pomembne ulice, objekte kot npr. avtobusna postaja, lekarna..., potek prometa v mestu, nevarne prometne točke, urejenost kolesarskega prometa...);
 - zna usmeriti druge obiskovalce mesta/kraja, ko iščejo določeno točko;
 - Pozna osnovne »družine« in oblike prometnih znakov, še posebej tiste, ki opozarjajo na nevarnost in tiste, ki obveščajo;
 - ve kaj narediti, če se v mestu/kraju izgubiš.
-

Gradivo in spletni viri:

- Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja), Lj. 2004 (Taborniški priročnik)
 - Tabornikov priročnik. Lj. 1988. (Taborniški priročnik.)
-

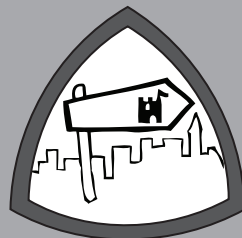
Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- na zemljevidu kraja pokaže najmanj 3 pomembne objekte (šola, zdravstveni dom, knjižnica, trgovina, policija, občina...) in opiše pot od doma do teh objektov.
- naredi preprosto skico svoje poti od doma do kraja, kjer ima vodova srečanja.
- v vodu za ostale člane pripravi kviz o prometnih znakih

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- se udeleži tekmovanja v orientaciji po mestu/kraju
-

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Družba

(npr. fotoorientacija).

- na mobilnem telefonu nastavi aplikacijo zemljevid in se z njo orientira po mestu/kraju.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- se znajde v svojem domačem okolju.

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko član osvoji na nekaj vodovih srečanjih.

Nasvet vodniku:

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Vodič po terenu, Stezosledec (GG, 1. stopnja), Vodič po slovenski naravi 1 (GG, 2. stopnja)

Partizanski kurir

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Preizkusiti samostojnost in vzdržljivost.

Potrebno znanje/védenje:

- Pri tej veščini gre bolj za preizkušnjo vzdržljivosti; vsekakor pa član uporabi vse znanje, ki ga je pridobil do sedaj.
-

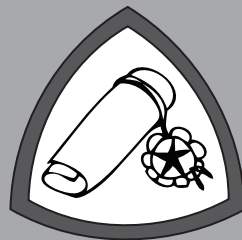
Gradivo in spletni viri:

- Rupko Godec: Življenje v naravi; Partizanska knjiga, Ljubljana 1972
 - Taborniški priročnik Orientacija, Ljubljana 1983
 - Tabornikov priročnik, Ljubljana 1988
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- na taborjenju:
 - od jutranjega do večernega zbora zdrži brez hrane (brez dveh obrokov zapovrstjo);
 - od jutranjega do večernega zbora ne spregovori in ne spušča glasov;
 - na nočnem pohodu del poznane poti (recimo 250 metrov) prehodijo samostojno (v temi, brez svetilke);
 - na izmeni nočne straže (ki mora biti v času po polnoči) poskrbi za čim manjši ogenj, ki pa ne sme ugasniti; v času streže ne sme biti ukradena zastava;
 - od enega konca tabora do drugega prenese sporočilo, ki mora vsebovati vsaj 10 besed (mora si ga zapomniti, ne zapisati); pri tem se ostali taboreči z njim lahko pogovarjajo – ga skušajo zmotiti;

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

- ostalim članom voda skupaj z vodnikom pripravi orientacijo s pomočjo potnih znakov. Vmes napiše 4 različna sporočila (v katerih uporabi različne tajne pisave) ter jim jih pušča na poti do skrivališča. Sporočila jih pripeljejo do skrite lokacije v gozdu;

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- se udeleži/ali organizira igro Ilegalec
- ogleda si enega izmed partizanskih filmov (npr. Ne joči, Peter ...) in spozna vlogo partizanskih kurirjev v času II. svetovne vojne.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veččino:

- pokaže pogum, potrpežljivost, vztrajnost in iznajdljivost.

Kdo lahko prizna veččino: Vodnik

Časovni okvir:

Član lahko osvoji veččino v času taborjenja.

Nasvet vodniku:

Če članu kakšna od preizkušenj ne uspe, jo lahko ponovi šele čez dva dni. Partizanski kurir je veččina, ki naj bi jo skušali osvojiti vsi člani, ki se udeležijo s taborjenja. S tem pokažejo sposobnost, da naslednje leto vstopijo v GG obdobje.

Nadgradnja znanja z veččinami v višji starostni skupini:

Uporabnik noža

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Pravilno izbrati in varno uporabljati žepni nož.

Potrebno znanje/vedenje:

- ve, kako deluje preklopni (žepni) nož (vzmet, ki preprečuje naključno odpiranje in zapiranje noža, brez zaklepanja in z zaklepanjem)
 - se zaveda, da nož ni igrača ampak orodje, namenjeno predvsem za rezanje
 - pozna pravila za varno uporabo noža (pravilno odpiranje in zapiranje noža, smer rezanja, možna smer zdrsa, varnost prisotnih, odlaganje odprtega noža ...)
 - ve, kako je treba držati odprt nož, ko ga podaš prijatelju
 - pozna osnovne načine rezanja
 - ve, kako mora vzdrževati nož (čiščenje, mazanje, shranjevanje)
 - pozna postopek prve pomoči v primeru ureznine
-

Gradivo in spletni viri:

- Revija Tabor, september 2011 do julij-avgust 2012, rubrika Taborniški nož
 - Vozli in pionirski objekti, ZTS, 2001
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

S pomočjo svojega žepnega noža:

- pravilno odreže leskovo palico (način rezanja, izbira, mesto rezanja, čim manj škode v naravi) in jo pripravi za peko nad ognjem (hrenovka, twist ...)
 - odreže debelejšo vrv
 - razreže jabolko in ga olupi (lahko tudi krompir) ter namaže namaz na kruh
-

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Naravoslovje in tehnika

Nož naj vsak član označi (če je možno nanj napiše ime ali ga kako drugače označi). Nož je tudi dragocenost, zato je potrebno skrbeti zanj: člani predstavijo načine za varno prenašanje noža (da se nož ne odpre, da je na suhem in da se ga težje izgubi).

Člani se lahko poizkusijo tudi v uporabi večjih kuhinjskih nožev: npr. narezati kruh (pri tem pravilno in varno reže).

Izbirne aktivnosti (najmanj 1):

- odreže kos palice in izrezlja nekaj poljubnih okraskov
- izdelava preprosto maketo pionirskega objekta z uporabo noža in vrvi

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- zna pravilno in varno uporabljati žepni nož

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino je mogoče osvojiti na izletu ob predhodni pripravi (eno vodovo srečanje za izbiro noža in drugo, ko člani svojo novo pridobitev na vodovem srečanju pokažejo).

Nasvet vodniku:

Vodnik mora eno vodovo srečanje posvetiti izbiri noža. Lahko organizira predstavitev (razstavo) nožev, ki si jih člani ogledajo. Pomembno je, da MČ uporablja tak nož, ki ga zmore brez napora odpreti in zapreti in ki ni pretežek ali preneroden. Pri delu z nožem mora vodnik vsakega posebej budno opazovati in opozarjati na nepravilno rabo ali nevarnosti. S prakso bodo člani hitro obvladali varno rabo noža.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Vrvar (GG, 1. stopnja), Kuharski vajenec (GG, 2 stopnja)

Lokostrelec 1

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznati lok ter lokostrelsko opremo, tehniko instinktivnega streljanja ter potrebne varnostne ukrepe.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna pomembne korake priprave in streljanja z lokom: postavitve na strelno črto, nastavek puščice na tetivo, dvig loka, napenjanje tetive, ciljanje, spust tetive);
 - pozna osnovno tarčo (8o) in razporeditev točk glede na kroge;
 - pozna osnovna varnostna pravila streljanja z lokom;
 - pozna dodatno lokostrelsko opremo (ščitnik za prste, ščitnik za lakete ...);
 - ve, kakšna lokostrelska oprema je primerna zanj/zanjo (moč loka, dolžina puščic);
 - ve, kateri lokostrelski klubi delujejo v bližini kraja njegovega bivanja.
-

Gradivo in spletni viri:

- Frane Merela in Matej Zupanc (2010), Poučevanje lokostrelskih začetnikov, Ljubljana : Lokostrelska zveza Slovenije
 - Marjan M. Podržaj Lokostrelstvo, Šenčur : [samozal.] M. Podržaj, 1998
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- pokaže, kako pravilno namestiti puščico na lok, zna določiti petelinje pero in ve, kaj se lahko zgodi ob napačni namestitvi
- vsaj pet dni v letu (po možnosti tudi med letom) vadi streljanje z lokom;
- demonstrira vse korake streljanja z lokom, pri tem

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Športna vzgoja

pa je najbolj važna ponovljivost (da je z razdalje 12 m vsaj 5 od 10 puščic v krogu s polmerom 25 cm)

- udeleži se enega taborniškega tekmovanja, kjer je lokostrelstvo tekmovalna disciplina.

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- naredi lok in puščice iz naravnega materiala
- prebere eno daljšo zgodbo, v kateri so lokostrelci glavni junaki in jo razloži članom voda
- obišče pravo lokostrelsko strelišče
- naredi svojo tarčo

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- zna pravilno uporabljati lok in z njim varno streljati

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Aktivnosti so verjetno razporejene skozi celo leto. Veščino se da osvojiti tudi v manj časa.

Nasvet vodniku:

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Lokostrelec 2 (GG, 3. stopnja)

Civilna zaščita

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Spoznati sistem civilne zaščite, ravnati pravilno in preudarno v primeru elementarnih nesreč.

Potrebno znanje/védenje:

- pozna značilnosti naravnih nesreč, ki se lahko zgodijo na območju Slovenije (potres, požar, poplava, zemeljski in snežni plaz, neurje ...)
 - pozna načine kako ravnati/obvarovati svoje življenje v različnih primerih naravnih nesreč
 - pozna posebne znake alarmiranja ob neposredni nevarnosti nesreče (različni zvoki sirene)
 - ve, da je v sistem zaščite in reševanja vključena tudi Zveza tabornikov Slovenije preko organizacije enote za postavitev začasnih prebivališč
-

Gradivo in spletni viri:

- Uprava RS za zaščito in reševanje:
 - Napotki prebivalcem ob naravnih nesrečah: <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=np1.htm>
 - Klic v sili na 112: <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=ks1.htm>
 - Strani za otroke: <http://www.sos112.si/jezek.html>
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- prikaže, kako bi na enotno številko za klic v sili (112) posredoval sporočilo o nevarnosti
- na taborjenju razišče neposredno okolico kakšna je ogroženost v primeru poplave, požara ali neurja s strelo; za ta namen lahko naredi skico terena z označenimi ogroženimi področji (npr če naraste reka, visoka smrekova drevesa, ki se lahko zrušijo na šotore ...)
- na taborjenju/zimovanju naredi načrt za postopke

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

umika (evakuacije) na varno

- na taborjenju/zimovanju sodeluje v vaji v primeru potresa, poplave, udara strele ali požara. Seznani se z evakuacijskimi potmi in zaščitno opremo (npr. kje so nameščeni gasilni aparati ...)

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- se zna obvarovati in zaščititi svoje zdravje/življenje v primeru naravnih nesreč

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Vodnik lahko ob preverjenem znanju obvezne aktivnosti izvede v času taborjenja/zimovanja.

Nasvet vodniku:

Vodnik naj aktivnosti izvede na taborjenju/zimovanju, kjer je največ možnosti, da nepredvidene okoliščine vplivajo na zdravje oziroma ogrožajo človeška življenja.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Čuvaj ognja (GG, 1. stopnja), Vodič po terenu (GG, 1. Stopnja), Bolničar 1 (GG, 1. Stopnja)

Uporabnik računalnika

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Osvojiti osnovno znanje o sestavi računalnikov in vsakodnevni uporabi za različne namene.

Potrebno znanje/vedenje:

- ve, kaj je osebni računalnik, pozna njegove sestavne dele in njihov namen
- pozna računalniške programe za različne namene (brskanje po svetovnem spletu, upravljanje z elektronsko pošto, oblikovanje besedil in seznamov obdelovanje fotografij, videa in zvoka, risanje...)
- pozna taborniški spletni portal (ve kje so objavljene novice, stare številke revije Tabor, koledar akcij ...).

Gradivo in spletni viri:

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

- na internetu pregleda in oceni stran njihovega rodu (ali kakšnega drugega, ki stran ima) ter predlaga izboljšave
- pokaže, kako se znajde v programih za brskanje po spletu (urejanje povezav, tiskanje, nalaganje fotografij, ...).
- pokaže poznavanje enega programa ali spletnega mesta za upravljanje z elektronsko pošto (ureja kontakte, pozna funkciji posreduj/odgovori ...)
- v enem od programov obdela (izboljša, združi, razreže) različne fotografije ali video posnetke (svojega voda, tabornikov) in jih prikaže svojemu vodu
- v urejevalniku besedil naredi imenik članov svojega voda (ime in priimek, mobilni telefon, domačni naslov, elektronski naslov, rojstni dan)

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Naravoslovje in tehnika

Izbirne aktivnosti (najmanj 2):

- pokaže znanje rabe klepetalnih programov (MSN, Skype, Google talk ...)
 - pokaže prenos fotografij ali glasbe z mobilnega telefona ali USB ključka na računalnik
 - s pomočjo računalnika oblikuje vabilo na vodov izlet
 - odgovori na taborniško anketo na spletu
-

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- zna uporabljati računalnik za različne namene oziroma potrebe
-

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino lahko član opravi v nekaj mesecih.

Nasvet vodniku:

Veščina je še posebej primerna za vse, ki preveč časa na računalniku igrajo igrice. Če nam jih namreč uspe pripraviti do opravljanja veščine, bodo tako morda malce presedlali od igranja k bolj koristnemu ustvarjalnemu delu.

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Vodov kronist (GG, 1. stopnja), Poznavalec fotografije, Poročevalec (GG, 2. stopnja), Računalničar (3. stopnja)

Moj grb

Predlagana starostna skupina: MČ, 4. stopnja

Predhodni pogoji:

Ni pogojev

Namen

Raziskati svoje želje in cilje ter motive in zakaj so pri tabornikih in jih soočiti s cilji drugih članov voda. Razumeti raznolikost in spoštovati potrebe drugih.

Potrebno znanje/védenje:

- ve kaj je grb in kje jih najdemo (v zastavah, grb mesta na registrski označbi avtomobilov ...)
 - pozna izvor grbov (srednji vek)
 - pozna pomen elementov znaka ZTS in znaka Svetovne organizacije skavtskega gibanja
 - razume, da so upodobitve na grbih odražale značilnosti posameznih vitezov in družin, katerim so pripadali
 - razume, da ima vsak človek svoja pričakovanja, cilje, da je v čem zelo dober in v čem malo manj
-

Gradivo in spletni viri:

- O grbu na Wikipediji: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Grb>
 - Slovenska heraldika (veda o grboslovju): <http://www.grboslovje.si/>
-

Razvoj spretnosti:

Obvezne aktivnosti:

Po uvodni predstavitvi izvora in pomena grbov, člani na A4 list (ali risalni list) narišejo osebni grb (vsak svojega).

Najprej zunanjo obliko grba (ščita), potem pa še notranje črte (razdelijo ga na 4 dele kot v znaku veščine). Nato jim razložimo, kaj naj narišejo/napišejo v posamezni prostor:

Osebni razvoj na področju:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Povezava s predmeti v osnovni šoli:

Družba

- v prvi kvadrant (levo zgoraj) naj narišejo/napišejo, v čem so zelo dobri, v čem uživajo
- v drugega (desno zgoraj) v čem so manj dobri, česa ne marajo
- v tretjega (levo spodaj) kaj jim pomenijo taborniki
- v četrtega (desno spodaj) kaj bi rad počeli pri tabornikih

Za to namenite od 10 do 15 minut. Ko člani dokončajo naj se usedejo v krog in predstavijo vsak svoj grb. Vodnik naj na koncu izpostavi dobre lastnosti in opozori, da so nekateri dobri v eni stvari, drugi pa v drugi.

S člani se nato pogovori o tem, kaj se lahko člani pri tabornikih naučijo in kako jim bo to koristilo v življenju

Vodnik lahko naredi tudi seznam idej, kaj bi člani radi počeli pri tabornikih in ga prevede v seznam dejavnosti (letni načrt za naslednje leto).

Dejavnost se lahko poveže tudi z izbiranjem taborniškega imena, saj so imena lahko povezana z lastnostmi posameznih članov.

Tabornik/tabornica, ki je osvojil/a veščino:

- spozna svoje lastnosti in interese in jih primerja z drugimi, ter na podlagi tega razume, da so zmožnosti in interesi članov (ljudi) različne

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Časovni okvir:

Veščino osvojimo na enem vodovem srečanju, s tem da damo nalogo članom, da do vodovega srečanja pridobijo potrebno znanje.

Nasvet vodniku:

Veščina predstavlja nekako zaključek MČ-jevstva, zato naj bo na programu proti koncu šolskega leta. Veščino osvajajo vsi člani, ki so prisotni na tem vodovem srečanju. Pri osvajanju veščine naj bo vodnik pozoren do tistih, ki jim izražanje na tak način niso veščiči. Pomaga naj jim z dodatnimi vprašanji in asociacijami. Če se člani med predstavitvami posmehujejo iz »slabosti«, se vodnik o tem še posebej pogovori.

Za izvedbo veščine potrebujemo nekaj barvic ali flomastrov in liste A4 (risalne liste).

Nadgradnja znanja z veščinami v višji starostni skupini:

Poznavalec taborniških šeg (GG, 1. stopnja)

PREDLAGAJ NOVO VEŠČINO

Opiši svojo idejo za veščino. Če kakšnega »zahtevnega polja« ne znaš izpolniti, pusti prazno. Predlog pošlji Komisiji za program za mlade v ZTS (elektronsko na vescinezts@gmail.com; po pošti na Zveza tabornikov Slovenije, Parmova 33, 1000 Ljubljana.

Prvi del

Ime veščine

Predlagana starostna skupina:

Predhodno potrebne osvojene veščine oz. drugi pogoji:

Namen (kaj bi z njo dosegli):

Drugi del

Potrebno znanje/vedenje – kaj bi bilo potrebno znati, da bi to veščino lahko osvojil?

Možno gradivo in spletni viri:

Praktično delo – kaj bi bilo potrebno narediti, da bi to veščino lahko osvojil

Kaj bi po osvojeni veščini lahko znal/naredil/zmogel?

Tretji del

Navodila vodniku za opravljanje veščine (kdaj, kje, na kakšen način in koliko časa ...):

Katere veščine bi na podlagi te veščine lahko osvajal v naslednjih letih?

Kolofon

TABORNIŠKE VEŠČINE

(nelektorirana delovna verzija)

Izdala in založila: Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavtska organizacija

Za založnika odgovarja: Teja Čas

Urednik: Tadej Pugelj

Sooblikovalci taborniških veščin v letih 2007 – 2012: Bitenc Vesna, Buh Neža, Buh Gašparič Meti, Dimic Niko, Drešček Andraž, Florjančič Matej – Floki, Gabršček Aljaž, Galun Mojca, Gašparič Damijan – Dumy, Hudomalj Tomaž – Hugo, Jesenšek Matjaž, Jogan Nejc, Kanič Primož, Kenda Klemen, Kovačič Blaž – Kovax, Krajšek Vane, Kraševc Manca, Krkač Matija, Leskošek Tina, Ličan Albert, Maček Miha, Maček Marjan – Maco jr., Malnar Rado, Milčinski Grega – Lipe, Mumel Emil, Polc Luka; Pugelj Tadej – Puggy, Ravnikar Andraž – Miki, Rožman Polona, Šajn Matjaž, Sinigajda Tomaž – Sini, Sterniša Tomi, Strgulc Krajšek Simona, Traven Gregor, Verbič Blaž, Verbič Urška, Vincek Katarina – Ketj, Vičič Vojko – Vičo in drugi.

Oblikovanje: Igor Bizjak

Grafična priprava in tisk: Tridesign d. o. o.

Naklada: 150 izvodov

Ljubljana, junij 2012

9 789616 134415

ZEZA TABORNIKOV SLOVENIJE

9 789616 134415

tp

taborniski priročnik